รายงานการติดตามสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร ภายใต้ AFTA และ FTA (เฉพาะที่มีผลบังคับใช้แล้ว) ประจำเดือนธันวาคม ๒๕๕๖

สำนักเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กุมภาพันธ์ 2557

รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับอาเซียน 9 ประเทศ
ภายหลังการเปิดเสรีเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ประจำปี 2556

---

1. รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรไทยกับอาเซียน 9 ประเทศ ปี 2556 เทียบกับปี 2555 (เป็นการค้าปกติ) ดังนี้

1.1 การค้าสินค้าเกษตรทั้งหมดระหว่างไทยกับอาเซียน

1.1.1 การค้าสินค้าเกษตร (พิกัดศุลกากร 01-24 และยางพาราธรรมชาติ พิกัด 4001) ในปี 2556 ประเทศไทยส่งออกสินค้าเกษตรและยางพาราธรรมชาติไปยังอาเซียน 9 ประเทศ คิดเป็นมูลค่า 242,181.10 ล้านบาท ลดลงจากปี 2555 ร้อยละ 7.70 ขณะที่มูลค่าการนำเข้าจากอาเซียนก็ลดลงเช่นกัน โดยมีมูลค่า 69,540.74 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 9.62 ทำให้มูลค่าการค้ารวมที่ไทยส่งออกและนำเข้ารวมกันมีมูลค่า 311,722 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 8.14 ไทยยังเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ามูลค่า 172,640 ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 6.90 (ตารางที่ 1)

1.1.2 หากเปรียบเทียบการนำเข้าและการส่งออกสินค้าเกษตรของช่วงเวลาเดียวกันของปี 2556 กับปี 2555 พบว่า ในภาพรวมแล้ว *การส่งออกของไทยไปอาเซียนหดตัวลง* โดยปริมาณการส่งออกลดลงร้อยละ 3.99 ส่วนมูลค่าการส่งออกลดลงร้อยละ 7.70 ในขณะเดียวกัน *การนำเข้าจากอาเซียนลดลงเช่นกัน* โดยปริมาณการนำเข้าลดลงร้อยละ 25.14 มูลค่าลดลงร้อยละ 9.62 ซึ่งอธิบายได้ดังนี้

1) **ด้านการส่งออก**

- กลุ่มสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่ไทยส่งออกไปตลาดอาเซียนในปี 2556 มี*มูลค่าการส่งออกสูงสุด* 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) พิกัด 17 กลุ่ม น้ำตาลและขนมทำจากน้ำตาล (มูลค่ารวม 44,477.70 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นน้ำตาลจากอ้อย) (2) พิกัด 40 กลุ่ม ยางพารา (ยางธรรมชาติ) (มูลค่ารวม 38,167.26 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นน้ำยางข้น) (3) พิกัด 22 กลุ่ม เครื่องดื่ม สุรา น้ำส้มสายชู (มูลค่ารวม 30,699.87 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์พร้อมบริโภคได้ทันที) (4) พิกัด 21 กลุ่ม ซอส ซุป น้ำปลา และเครื่องปรุงอื่นๆ (มูลค่ารวม 22,611.68 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นครีมเทียม กาแฟสำเร็จรูป) (5) พิกัด 10 กลุ่ม ข้าวและธัญพืช (มูลค่ารวม 15,729.81 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นข้าวหอมมะลิ 100% เกรด B และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์)

- กลุ่มสินค้าที่มีการขยายสัดส่วนปริมาณและมูลค่าการส่งออกมากขึ้น 5 อันดับแรก เมื่อเทียบกับปี 2555 ได้แก่ (1) พิกัด 05 กลุ่ม หนัง เขา ขน กระดอง กระดูกสัตว์ (ขนแข็งของสัตว์ปีก) (2) พิกัด 20 กลุ่ม ของปรุงแต่งจากผัก ผลไม้ (น้ำผลไม้) (3) พิกัด 12 กลุ่ม เมล็ดพืชและผลไม้ที่มีน้ำมัน (เมล็ดพืชผักสำหรับการเพาะปลูก) (4) พิกัด 23 กลุ่ม เศษเหลือจากอุตสาหกรรมอาหารเพื่อเป็นอาหารสัตว์ (ปลาป่น,อาหารสุนัข/แมว) (5) พิกัด 04 กลุ่ม นม ไข่สัตว์ปีก น้ำผึ้ง (นมและผลิตภัณฑ์นม) ตามลำดับ

- กลุ่มสินค้าที่มีสัดส่วนปริมาณและมูลค่าการส่งออกลดลง 5 อันดับแรก เมื่อเทียบกับปี 2555 ได้แก่ (1) พิกัด 14 กลุ่ม วัตถุจากพิชที่ใช้จักรสาน (2) พิกัด 110 กลุ่ม ผลิตภัณฑ์แป้งจากธัญพืช (3) พิกัด 09 กลุ่ม กาแฟ ชา เครื่องเทศ (4) พิกัด 03 กลุ่ม ปลาและสัตว์น้ำ (5) พิกัด 17 กลุ่ม น้ำตาลและขนมทำจากน้ำตาล ตามลำดับ (ตาราง 2)

2) **ด้านการนำเข้า**

- กลุ่มสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่ไทยนำเข้าจากอาเซียนในปี 2556 ช่วงเวลาเดียวกัน ที่มี*มูลค่าการนำเข้าสูงสุด* 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) พิกัด 03 กลุ่ม ปลาและสัตว์น้ำ (มูลค่ารวม 12,662.81 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นปลาทะเลแช่แข็ง) (2) พิกัด 19 กลุ่ม ของปรุงแต่งจากธัญพืช แป้ง นม (มูลค่ารวม 9,516.99 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นอาหารปรุงสำหรับทารกทำจากนม) (3) พิกัด 21 กลุ่ม ซอส ซุป น้ำปลา และเครื่องปรุงอื่นๆ (มูลค่ารวม 8,632.18 ล้านบาทส่วนใหญ่เป็นพรีมิกซ์ส่วนผสมที่ใช้ในการผลิตอาหาร) (4) พิกัด 15 กลุ่ม ไขมัน น้ำมันจากพืช/สัตว์ (มูลค่ารวม 4,657.73 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นน้ำมันเนื้อในเมล็ดปาล์ม) (5) พิกัด 24 กลุ่ม ยาสูบและผลิตภัณฑ์ (มูลค่ารวม 3,943.69 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นใบยาสูบ)

- กลุ่มสินค้าที่มีการขยายสัดส่วนปริมาณและมูลค่าการนำเข้ามากขึ้น 5 อันดับแรก เมื่อเทียบกับปี 2555 ได้แก่ (1) พิกัด 09 กลุ่ม กาแฟ ชา เครื่องเทศ (เมล็ดกาแฟไม่ได้คั่ว, ไม่ได้แยกกาเฟอีน) (2) พิกัด 08 กลุ่ม ผลไม้ (เมล็ดมะม่วงหิมพานต์) (3) พิกัด 11 กลุ่ม ผลิตภัณฑ์แป้งจากธัญพืช (แป้งข้าวสาลี) (4) พิกัด 24 กลุ่ม ยาสูบและผลิตภัณฑ์ (ใบยาสูบ) (5) พิกัด 17 กลุ่ม น้ำตาลและขนมทำจากน้ำตาล (น้ำตาล, ขนมเวเฟอร์) ตามลำดับ

- กลุ่มสินค้าที่มีการนำเข้าลดลงทั้งปริมาณและมูลค่า 5 อันดับแรก เมื่อเทียบกับปี 2555 ได้แก่ (1) พิกัด 14 กลุ่ม วัตถุจากพืชที่ใช้จักรสาน (2) พิกัด 15 กลุ่ม ไขมัน น้ำมันจากพืช/สัตว์ (3) พิกัด 4001 กลุ่ม ยางพารา (ยางธรรมชาติ) (4) พิกัด 18 กลุ่ม โกโก้และผลิตภัณฑ์ (5) พิกัด 07 กลุ่ม พืชผักเพื่อบริโภค ตามลำดับ (ตาราง 3)

1.2 สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรที่มีโควต้าภาษี (TRQ) และสินค้าเกษตรสำคัญระหว่างไทยกับอาเซียน (รวมทั้งสิ้น 26 ชนิดสินค้า) (ส่งออกและนำเข้าตามภาวะการค้าปกติ)

รายงานสถิติการค้ากับคู่ค้าในอาเซียน (ส่งออกและนำเข้าตามภาวะการค้าปกติ) ในช่วง ม.ค.-ธ.ค. 2556 เทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2555 ของสินค้าเกษตรที่มีโควตาภาษี (TRQ) ของไทย 23 รายการ ประกอบด้วย ข้าว น้ำมันปาล์ม เมล็ดกาแฟ ไหมดิบ มะพร้าว (ผล) เนื้อมะพร้าวแห้ง ชา ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ กาแฟสำเร็จรูป น้ำนมดิบ นมปรุงแต่ง(นมพร้อมดื่ม) นมผงขาดมันเนย น้ำมันมะพร้าว เมล็ดถั่วเหลือง กระเทียม หอมหัวใหญ่ มันฝรั่ง พริกไทย น้ำตาล ยาสูบ ลำไยแห้ง เมล็ดพันธุ์หอมหัวใหญ่ น้ำมันถั่วเหลือง และกากถั่วเหลือง และการส่งออก-นำเข้าสินค้าที่มีความสำคัญในเชิงเศรษฐกิจของไทยอีก 2 สินค้า คือ ยางพารา (ยางธรรมชาติ) และมันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ ดังนี้

1) สินค้าที่มีปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้น แต่มีการนำเข้าลดลง เมื่อเทียบกับปี 2555 จำนวน 7 สินค้า ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ชา นมปรุงแต่ง(นมพร้อมดื่ม) น้ำนมดิบ น้ำมันปาล์มและน้ำมันเนื้อในเมล็ดปาล์ม ยางพารา และเนื้อมะพร้าวแห้ง รายละเอียดดังนี้

สินค้า	การแบ่งกลุ่มของ กษ. เพื่อการวางนโยบายฯ	การค้า
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	สินค้า TRQ อยู่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบปานกลาง	ส่งออก ปริมาณ 557,148.80 ตัน (เพิ่มขึ้น 495.46%) คิดเป็นมูลค่า 4,111.54 ล้านบาท (เพิ่มขึ้น 356.08%) ส่งออกไปฟิลิปปินส์ 58.41% เวียดนาม 26.68% มาเลเซีย 12.11% อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ลาว เมียนมาร์ และกัมพูชาในสัดส่วนเล็กน้อย

สินค้า	การแบ่งกลุ่มของ กษ. เพื่อการวางนโยบายฯ	การค้า
		<u>นำเข้า</u> ปริมาณนำเข้า 182,154.29 ตัน (ลดลง 8.14%) มูลค่า 751.30 ล้านบาท (เพิ่มขึ้น 2.89%) นำเข้าจากลาว 61.04% และกัมพูชา 38.96% และมาเลเซียอีกเพียงเล็กน้อย
ชา	สินค้า TRQ อยู่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบปานกลาง	<u>ส่งออก</u> ปริมาณส่งออก 699.86 ตัน (เพิ่มขึ้น 71.55%) มีมูลค่าการส่งออกรวม 89.44 ล้านบาท (เพิ่มขึ้น 90.08%) โดยส่งออกไป กัมพูชา 33.15% เวียดนาม 28.65% อินโดนีเซีย 17.71% สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ ลาว มาเลเซีย และเมียนมาร์ในสัดส่วนเล็กน้อย <u>นำเข้า</u> ปริมาณการนำเข้า 3,281.91 ตัน (ลดลง 11.93%) คิดเป็นมูลค่า 151.64 ล้านบาท (เพิ่มขึ้น 30.36%) นำเข้าจากอินโดนีเซีย 49.15% เมียนมาร์ 20.18% เวียดนาม 14.91% สิงคโปร์ 14.66% กัมพูชา มาเลเซีย และลาวในสัดส่วนเล็กน้อย
นมปรุงแต่ง(นมพร้อมดื่ม)	สินค้า TRQ อยู่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบน้อย	<u>ส่งออก</u> ปริมาณส่งออก 32,291.93 ตัน (เพิ่มขึ้น 12.38%) คิดเป็นมูลค่า 1,283.62 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2555 เพิ่มขึ้น 12.56% ส่งออกไป กัมพูชา 41.11% ลาว 19.87% เมียนมาร์ 16.01% มาเลเซีย 10.87% เวียดนาม 10.64% ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และสิงคโปร์ในสัดส่วนเล็กน้อย <u>นำเข้า</u> ปริมาณรวม 191.36 ตัน (ลดลง 5.73%) คิดเป็นมูลค่า 7.47 ล้านบาท (ลดลง 10.26%) นำเข้าเกือบทั้งหมดจากอินโดนีเซีย 98.29% สิงคโปร์ มาเลเซีย เวียดนาม และฟิลิปปินส์ในสัดส่วนเล็กน้อย
น้ำนมดิบ	สินค้า TRQ อยู่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบน้อย	<u>ส่งออก</u> ปริมาณส่งออก 18,141.98 ตัน (เพิ่มขึ้น 26.64%) มีมูลค่าการส่งออกรวม 891.91 ล้าบาท (เพิ่มขึ้น 23.57%) โดยส่งออกไป กัมพูชา 66.43% ฟิลิปปินส์ 18.62% เวียดนาม 8.67% ลาว มาเลเซีย เมียนมาร์ อินโดนีเซีย และสิงคโปร์ในสัดส่วนเล็กน้อย <u>นำเข้า</u> ปริมาณการนำเข้า 0.09 ตัน (ลดลง 93%) มูลค่า 0.01 ล้านบาท (ลดลง 94.86%) นำเข้าจากสิงคโปร์ 79.37% มาเลเซีย 14.28% และฟิลิปปินส์ 6.35% ตามลำดับ
น้ำมันปาล์มและน้ำมันเนื้อในเมล็ดปาล์ม	สินค้า TRQ อยู่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบมาก	<u>ส่งออก</u> ปริมาณส่งออก 217,089.41 ตัน (เพิ่มขึ้น 15.97%) มีมูลค่าการส่งออกรวม 5,285.36 ล้านบาท (ลดลง 16.66%) โดยส่งออกไป มาเลเซีย 65.51% เมียนมาร์ 27.01% เวียดนาม กัมพูชา ลาว ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์อีกเพียงเล็กน้อย <u>นำเข้า</u> ปริมาณการนำเข้า 68,104.33 ตัน (ลดลง 17.87%) มูลค่า

สินค้า	การแบ่งกลุ่มของ กษ. เพื่อการวางนโยบายฯ	การค้า
		1,777.16 ล้านบาท (ลดลง 34.20%) ส่วนใหญ่นำเข้าจากอินโดนีเซีย เกือบทั้งหมด 99.76% สิงคโปร์ และมาเลเซียอีกเล็กน้อย
ยางพารา	สินค้าปกติ	<u>ส่งออก</u> ปริมาณส่งออก 722,982.91 ตัน (เพิ่มขึ้น 19.51%) มีมูลค่าการส่งออกรวม 38,167.26 ล้านบาท (ลดลง 7.71%) โดยส่งออกไปมาเลเซีย 88.01% สิงคโปร์ 5.97% เวียดนาม อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ลาว กัมพูชา และเมียนมาร์ในสัดส่วนเล็กน้อย <u>นำเข้า</u> ปริมาณการนำเข้า 2,168.95 ตัน (ลดลง 25.68%) มูลค่า 154.08 ล้านบาท (ลดลง 32.79%) ส่วนใหญ่นำเข้าจากมาเลเซียเกือบทั้งหมด 94.14% เวียดนาม อินโดนีเซีย และสิงคโปร์ในสัดส่วนเล็กน้อย
เนื้อมะพร้าวแห้ง	สินค้า TRQ อยู่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบปานกลาง (เป็นสินค้าในบัญชีอ่อนไหว)	<u>ส่งออก</u> ปริมาณส่งออก 0.83 ตัน (เพิ่มขึ้น 26.99%) คิดเป็นมูลค่า 0.11 ล้านบาท (ลดลง 13.57%) ส่งออกไปเวียดนาม 89.17% เมียนมาร์ 8.17% และสิงคโปร์ 2.66% ตามลำดับ <u>นำเข้า</u> มีปริมาณการนำเข้า 1.05 ตัน (ลดลง 79.42%) มูลค่า 0.08 ล้านบาท (ลดลง 17.92%) นำเข้าจากฟิลิปปินส์เกือบทั้งหมด 99.79% และอินโดนีเซียอีกเล็กน้อยเพียง 0.21%

2) สินค้าที่ปริมาณทั้งการส่งออกและ/หรือนำเข้าเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปี 2555 มีจำนวน 6 สินค้า ได้แก่ กระเทียม พริกไทย น้ำมันถั่วเหลือง มะพร้าวผล มันฝรั่ง และไหมดิบ รายละเอียดดังนี้

สินค้า	การแบ่งกลุ่มของ กษ. เพื่อการวางนโยบายฯ	การค้า
กระเทียม	สินค้า TRQ อยู่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบน้อย	<u>ส่งออก</u> ปริมาณ 116.12 ตัน (เพิ่มขึ้น 53.77%) มูลค่า 10.61 ล้านบาท (ลดลง 1.25%) ส่งออกเมียนมาร์ 44.60% เวียดนาม 26.11% มาเลเซีย 25.43% ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย ในสัดส่วนเล็กน้อย <u>นำเข้า</u> ปริมาณ 484.64 ตัน (เพิ่มขึ้น 85.38%) มูลค่าการนำเข้า 42.96 ล้านบาท (ลดลง 2.51%) ส่วนใหญ่นำเข้าจากฟิลิปปินส์เกือบทั้งหมด 92.65% เวียดนาม 4.76% สิงคโปร์ ลาว เมียนมาร์ และมาเลเซีย ในสัดส่วนเล็กน้อย
พริกไทย	สินค้า TRQ กลุ่มที่ได้รับผลกระทบน้อย	<u>ส่งออก</u> ปริมาณ 58.27 ตัน (เพิ่มขึ้น 151.11%) คิดเป็นมูลค่า 7.54 ล้านบาท (เพิ่มขึ้น 9.14%) ส่งออกไปมาเลเซีย 41.50% เวียดนาม 41.70% เมียนมาร์ ฟิลิปปินส์ กัมพูชา สิงคโปร์

สินค้า	การแบ่งกลุ่มของ กษ. เพื่อการวางนโยบายฯ	การค้า
		อินโดนีเซีย และลาวในสัดส่วนเล็กน้อย <u>นำเข้า</u> ปริมาณ 2,457.08 ตัน (เพิ่มขึ้น 80.99%) มูลค่า 538.46 ล้านบาท (เพิ่มขึ้น 42.74%) นำเข้าจากเวียดนาม 85.13% มาเลเซีย 9.12% ฟิลิปปินส์ 4.27% อินโดนีเซีย และสิงคโปร์อีกเล็กน้อย
น้ำมันถั่วเหลือง	สินค้า TRQ อยู่กลุ่มที่ไม่ได้รับผลกระทบ	<u>ส่งออก</u> ปริมาณส่งออก 40,649.91 ตัน (เพิ่มขึ้น 106.66%) มีมูลค่าการส่งออกรวม 1,402.01 ล้านบาท (เพิ่มขึ้น 81.01%) โดยส่งออกไป เวียดนาม 53.64% มาเลเซีย 14.62% ฟิลิปปินส์ 14.08% กัมพูชา ลาว สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และเมียนมาร์อีกเล็กน้อย <u>นำเข้า</u> ปริมาณการนำเข้า 1,833.86 ตัน (เพิ่มขึ้น 1,815,605.94%) มูลค่า 68.98 ล้านบาท (เพิ่มขึ้น 1,958,453.52%) นำเข้าจากมาเลเซียเกือบทั้งหมด 99.9995% และสิงคโปร์ 0.0005% ตามลำดับ
มะพร้าวผล	สินค้า TRQ อยู่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบปานกลาง	<u>ส่งออก</u> ปริมาณการส่งออก 5,406.35 ตัน (เพิ่มขึ้น 11.18%) มูลค่า 86.51 ล้านบาท (เพิ่มขึ้น 35.75%) ส่งออกไปสิงคโปร์ 53.27% มาเลเซีย 27.31% อินโดนีเซีย 16.20% บรูไน กัมพูชา เวียดนาม เมียนมาร์ และลาวอีกเพียงเล็กน้อย <u>นำเข้า</u> ปริมาณ 40,041.65 ตัน (เพิ่มขึ้น 35.25%) มูลค่านำเข้า 330.65 ล้านบาท (ลดลง 3.93%) นำเข้าจากอินโดนีเซีย 65.21% เวียดนาม 26.83% ฟิลิปปินส์ 7.68% สิงคโปร์ และมาเลเซียอีกเพียงเล็กน้อย
มันฝรั่ง	สินค้า TRQ อยู่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบน้อย	<u>ส่งออก</u> ปริมาณส่งออก 39.01 ตัน (เพิ่มขึ้น 6.61%) คิดเป็นมูลค่า 1.02 ล้านบาท (ลดลง 39.20%) ส่งออกไปเมียนมาร์ 58.26% ลาว 15.73% สิงคโปร์ 12.93% มาเลเซีย 11.65% และเวียดนามอีกเล็กน้อยเพียง 1.43% <u>นำเข้า</u> มีปริมาณการนำเข้า 89.50 ตัน (เพิ่มขึ้น 35,698%) มูลค่า 1.61 ล้านบาท (เพิ่มขึ้น 1,410.56%) นำเข้าจากเมียนมาร์ทั้งหมด 100%
ไหมดิบ	สินค้า TRQ อยู่กลุ่มที่	<u>ส่งออก</u> มีรายงานการส่งออกไหมดิบในเดือนสิงหาคมปริมาณ

สินค้า	การแบ่งกลุ่มของ กษ. เพื่อการวางนโยบายฯ	การค้า
	ได้รับผลกระทบมาก (ปัจจัยด้านวัฒนธรรม)	เล็กน้อย โดยส่งออกไปมาเลเซีย <u>นำเข้า</u> มีปริมาณการนำเข้ารวม 4.78 ตัน (เพิ่มขึ้น 7.03%) มูลค่า 3.98 ล้านบาท (เพิ่มขึ้น 6.22%) โดยนำเข้าจากเวียดนามทั้งหมด 100% (มีการนำเข้าในเดือนเมษายน กรกฎาคมและตุลาคม)

3) สินค้าที่มีปริมาณการส่งออกลดลง แต่มีการนำเข้าเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปี 2555 มี 3 สินค้า ได้แก่ เมล็ดกาแฟ นมผงขาดมันเนย และใบยาสูบ รายละเอียดดังนี้

สินค้า	การแบ่งกลุ่มของ กษ. เพื่อการวางนโยบายฯ	การค้า
เมล็ดกาแฟ	สินค้า TRQ อยู่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบมาก	<u>ส่งออก</u> ปริมาณส่งออก 18.23 ตัน (ลดลง 98.98%) มูลค่า 4.01 ล้านบาท (ลดลง 96.74%) ส่งออกไป กัมพูชา 43.38% เวียดนาม 23.68% มาเลเซีย 15.36% สิงคโปร์ 11.63% เมียนมาร์ ลาว ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซียอีกเพียงเล็กน้อย <u>นำเข้า</u> ปริมาณนำเข้า 34,352.29 ตัน (เพิ่มขึ้น 19.94%) มูลค่า 2,199.16 ล้านบาท (เพิ่มขึ้น 10.74%) นำเข้ามาจากอินโดนีเซีย 70.15% เวียดนาม 29.31% ลาว สิงคโปร์ มาเลเซีย กัมพูชา และฟิลิปปินส์เพียงเล็กน้อย
นมผงขาดมันเนย	สินค้า TRQ อยู่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบน้อย	<u>ส่งออก</u> ปริมาณ 652.78 ตัน (ลดลง 27.96%) คิดเป็นมูลค่า 108.15 ล้านบาท (เพิ่มขึ้น 0.10%) โดยมากจะส่งออกไปเมียนมาร์ 55.92% กัมพูชา 22.45% ฟิลิปปินส์ 14.26% สิงคโปร์ ลาว บรูไน เวียดนาม อินโดนีเซีย และมาเลเซียในสัดส่วนเล็กน้อย <u>นำเข้า</u> ปริมาณ 137.88 ตัน (เพิ่มขึ้น 46,323.91%) มูลค่า 19.21 ล้านบาท (เพิ่มขึ้น 29,029.39%) นำเข้าจากมาเลเซีย 72.60% สิงคโปร์ 27.39% ฟิลิปปินส์ และเวียดนามในสัดส่วนเล็กน้อย
ใบยาสูบ	สินค้า TRQ อยู่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบน้อย	<u>ส่งออก</u> ปริมาณ 5,759.43 ตัน (ลดลง 14.10%) มูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 930.57 ล้านบาท (เพิ่มขึ้น 1.58%) ส่งออกไปอินโดนีเซีย 51.60% ฟิลิปปินส์ 32.57% สิงคโปร์ 15.81% เมียนมาร์ เวียดนามและมาเลเซียอีกเล็กน้อย <u>นำเข้า</u> ปริมาณ 258.64 ตัน (เพิ่มขึ้น 85.91%) มูลค่า 43.59 ล้านบาท (เพิ่มขึ้น 85%) นำเข้าจากอินโดนีเซียเกือบทั้งหมด 99.92% เมียนมาร์ และเวียดนามในสัดส่วนเล็กน้อย

4) สินค้าที่มีปริมาณลดลงทั้งการส่งออกและนำเข้า เมื่อเทียบกับปี 2555 มี 7 สินค้า ได้แก่ กาแฟสำเร็จรูป ข้าว เมล็ดถั่วเหลือง น้ำตาล น้ำมันมะพร้าว มันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ และหอมหัวใหญ่ รายละเอียดดังนี้

สินค้า	การแบ่งกลุ่มของ กษ. เพื่อการวางนโยบายฯ	การค้า
กาแฟสำเร็จรูป	สินค้า TRQ อยู่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบน้อย	<u>ส่งออก</u> ปริมาณส่งออกรวม 35,981.75 ตัน (ลดลง 6.15%) มูลค่าการส่งออก 4,307.84 ล้านบาท (ลดลง 10.15%) ส่งออกไปเมียนมาร์ 47.94% กัมพูชา 20.38% ลาว 16.76% ฟิลิปปินส์ 11.49% สิงคโปร์ เวียดนาม มาเลเซีย บรูไน และอินโดนีเซียในสัดส่วนเล็กน้อย <u>นำเข้า</u> มีปริมาณการนำเข้ารวม 10,912.31 ตัน (ลดลง 9.67%) มูลค่าการนำเข้า 2,408.76 ล้านบาท (ลดลง 4.49%) นำเข้าจากมาเลเซีย 90.74% เวียดนาม 4.76% สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ลาว เมียนมาร์ และฟิลิปปินส์อีกเล็กน้อย
ข้าว	สินค้า TRQ อยู่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบมาก	<u>ส่งออก</u> ปริมาณ 455,586.89 ตัน (ลดลง 24.47%) มูลค่า 10,181.87 ล้านบาท (ลดลง 25.69%) ส่งออกไป สิงคโปร์ 39.22% มาเลเซีย 27.18% อินโดนีเซีย 15.49% บรูไน ฟิลิปปินส์ เวียดนาม ลาว กัมพูชา และเมียนมาร์ในสัดส่วนเล็กน้อย <u>นำเข้า</u> ปริมาณ 18,029.75 ตัน (ลดลง 17.29%) มูลค่า 174.59 ล้านบาท (ลดลง 16.19%) นำเข้าจากเมียนมาร์ 59.92% เวียดนาม 24.94% กัมพูชา 15.14% ลาว มาเลเซีย สิงคโปร์ และฟิลิปปินส์ ในสัดส่วนเล็กน้อย
เมล็ดถั่วเหลือง	สินค้า TRQ อยู่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบน้อย	<u>ส่งออก</u> ปริมาณ 1,058.67 ตัน (ลดลง 23.37%) มูลค่า 27.74 ล้านบาท (ลดลง 15.92%) ส่งออกไปเวียดนาม 46.33% ลาว 38.53% มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ เมียนมาร์ สิงคโปร์ และบรูไนอีกเล็กน้อย <u>นำเข้า</u> ปริมาณ 14,408.82 ตัน (ลดลง 41.24%) มูลค่า 213.10 ล้านบาท (ลดลง 45.49%) นำเข้าจากเมียนมาร์เกือบทั้งหมด 99.13% อินโดนีเซีย เมียนมาร์ และสิงคโปร์อีกเพียงเล็กน้อย
น้ำตาล	สินค้า TRQ อยู่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบน้อย	<u>ส่งออก</u> ปริมาณ 2,935,816.61 ตัน (ลดลง 8.16%) มูลค่าส่งออก 41,538.59 ล้านบาท (ลดลง 26.61%) ส่งออกไปอินโดนีเซีย 47.87% กัมพูชา 22.50% มาเลเซีย 10.30% สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ เวียดนาม เมียนมาร์ บรูไน และลาวในสัดส่วนเล็กน้อย <u>นำเข้า</u> ปริมาณนำเข้า 1.79 ตัน (ลดลง 99.12%) และมูลค่า 0.01 ล้านบาท (ลดลง 99.79%) โดยส่วนใหญ่นำเข้าจากเมียนมาร์

สินค้า	การแบ่งกลุ่มของ กษ. เพื่อการวางนโยบายฯ	การค้า
		63.55% มาเลเซีย 34.27% และฟิลิปปินส์ 2.18% ตามลำดับ
น้ำมันมะพร้าว	สินค้า TRQ อยู่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบน้อย	<u>ส่งออก</u> ปริมาณส่งออก 118.03 ตัน (ลดลง 16.91%) คิดเป็นมูลค่า 14.29 ล้านบาท (เพิ่มขึ้น 56.35%) ส่งออกไปลาว 52.09% สิงคโปร์ 44.24% เวียดนาม และกัมพูชาเพียงเล็กน้อย <u>นำเข้า</u> มีปริมาณการนำเข้า 2,372.17 ตัน (ลดลง 61.32%) มูลค่า 77.11 ล้านบาท (ลดลง 69.91%) นำเข้าจากอินโดนีเซีย 93.46% มาเลเซีย 4.55% ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เวียดนาม และเมียนมาร์อีกเพียงเล็กน้อย
มันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์	สินค้าปกติ	<u>ส่งออก</u> ปริมาณ 595,998.31 ตัน (ลดลง 43%) มูลค่า 8,121.30 ล้านบาท (ลดลง 41.25%) ส่งออกไปอินโดนีเซีย 40.39% มาเลเซีย 32.97% ฟิลิปปินส์ 13.22% สิงคโปร์ 10.91% ลาว เมียนมาร์ บรูไน กัมพูชาเพียงเล็กน้อย <u>นำเข้า</u> ปริมาณ 474,178.18 ตัน (เพิ่มขึ้น 42.42%) มูลค่า 1,950.12 ล้านบาท (ลดลง 34.11%) นำเข้าจากกัมพูชาเกือบทั้งหมด 90.38% ลาว 8.50% ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ มาเลเซีย เวียดนาม และอินโดนีเซียเพียงเล็กน้อย
หอมหัวใหญ่	สินค้า TRQ อยู่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบน้อย	<u>ส่งออก</u> ปริมาณ 35,289.79 ตัน (ลดลง 6.97%) มูลค่า 446.38 ล้านบาท (เพิ่มขึ้น 5.69%) ส่งออกไปอินโดนีเซีย 63.70% มาเลเซีย 28.18% สิงคโปร์ 5.48% ลาว เวียดนาม และเมียนมาร์อีกเพียงเล็กน้อย <u>นำเข้า</u> ปริมาณ 12,702 ตัน (ลดลง 9.55%) มูลค่า 177.49 ล้านบาท (ลดลง 15.08%) นำเข้าจากอินโดนีเซีย 43.58% เมียนมาร์ 33.06% เวียดนาม 22.79% ฟิลิปปินส์ และมาเลเซียในสัดส่วนเล็กน้อย

5) สินค้าที่มีรายงานการส่งออก แต่ไม่มีการนำเข้าจากอาเซียน เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกัน ของปี 2555 มี 1 สินค้า คือ ลำใยแห้ง รายละเอียดดังนี้

สินค้า	การแบ่งกลุ่มของ กษ. เพื่อการวางนโยบายฯ	การค้า
ลำไยแห้ง	สินค้า TRQ	<u>ส่งออก</u> ปริมาณ 78,342.90 ตัน (เพิ่มขึ้น 20.20%) มูลค่า 1,548.06

สินค้า	การแบ่งกลุ่มของ กษ. เพื่อการวางนโยบายฯ	การค้า
	อยู่กลุ่มที่ไม่ได้รับผลกระทบ	ล้านบาท (ลดลง 79.41%) ส่งออกไปเวียดนามเกือบทั้งหมด 94.63% สิงคโปร์ ลาว เมียนมาร์ มาเลเซีย บรูไน และฟิลิปปินส์ ส่งออกเพียงเล็กน้อย นำเข้า ไม่มีการนำเข้าจากอาเซียน

7) สินค้าที่ไม่มีรายงานการส่งออกและนำเข้าจากอาเซียนในปี 2556 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกัน ของปี 2555 มี 2 สินค้า คือ กากถั่วเหลือง และเมล็ดพันธุ์หอมหัวใหญ่ รายละเอียดดังนี้

สินค้า	การแบ่งกลุ่มของ กษ. เพื่อการวางนโยบายฯ	การค้า
กากถั่วเหลือง	สินค้า TRQ อยู่กลุ่มที่ไม่ได้รับผลกระทบ	ช่วง ม.ค. – ธ.ค. 56 ยังไม่มีรายงานการส่งออกและนำเข้าจากอาเซียน
เมล็ดพันธุ์หอมหัวใหญ่	สินค้า TRQ กลุ่มที่ไม่ได้รับผลกระทบ	ช่วง ม.ค. –ธ.ค. 56 ยังไม่มีรายงานการส่งออกและนำเข้าจากอาเซียน แต่ในปี 2555 มีการส่งออกรวม 0.05 ตัน มูลค่า 0.09 ล้านบาท และไม่มีการนำเข้า

สำนักเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กุมภาพันธ์ 2556

สรุป

สถานะและผลจากการเจรจา FTA

กรณีสินค้าเกษตร ตอนที่ 01-24

(ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2556)

สำนักเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กุมภาพันธ์ 2557

<u>สรุปสถานะของการเจรจา FTA</u>

สถานะของการเจรจา FTA ณ เดือนมกราคม 2557 ของไทย พอจะสรุปได้ว่ามีผลบังคับใช้แล้ว (7 คู่เจรจา) และคาดว่าจะมีผลบังคับใช้ในช่วงต้นปี 2557 อีก 1 คู่เจรจา ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เจรจาแล้วเสร็จ / เสร็จบางส่วน มีผลบังคับใช้แล้ว รวม 7 คู่เจรจา (10 กรอบเจรจา)

- **จีน**: ภายใต้กรอบอาเซียน-จีน (ซึ่งไทย-จีน ลดภาษีผักและผลไม้เหลือ 0% ตั้งแต่ 1 ต.ค. 46 และทยอยลดภาษีสินค้าจำนวน 90% ของรายการสินค้าทั้งหมดเหลือ 0% เมื่อ 1 ม.ค. 53)
- **ออสเตรเลีย**: ภายใต้กรอบไทย - ออสเตรเลีย (เริ่ม 1 ม.ค. 48) และกรอบอาเซียน - ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ (ASEAN-CER) ซึ่งเริ่มเมื่อ 12 มี.ค. 53
- **นิวซีแลนด์:** ภายใต้กรอบไทย - นิวซีแลนด์ (เริ่ม 1 ก.ค. 48) และกรอบอาเซียน - ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ (ASEAN-CER) ซึ่งเริ่มเมื่อ 12 มี.ค. 53
- **อินเดีย:** ภายใต้กรอบไทย - อินเดีย (ลดภาษีสินค้าเกษตร 11 รายการ เมื่อ 1 ก.ย. 47) และกรอบอาเซียน - อินเดีย (AIFTA) ซึ่งเริ่มเมื่อ 1 ม.ค. 53
- **ญี่ปุ่น:** ภายใต้กรอบไทย - ญี่ปุ่น (เริ่ม 1 พ.ย. 50) และกรอบอาเซียน - ญี่ปุ่น (AJCEP) ซึ่งเริ่มเมื่อ 12 มิ.ย. 52
- **เกาหลี:** ภายใต้กรอบอาเซียน - เกาหลี (AKFTA) ซึ่งเริ่มเมื่อ 1 ม.ค. 53
- **เปรู:** ภายใต้กรอบ Early Harvest ไทย - เปรู ซึ่งเริ่ม 1 ม.ค. 55 โดยครอบคลุมสินค้าจำนวน 70% ของรายการสินค้าทั้งหมด

กลุ่มที่ 2 เจรจาเสร็จแล้ว อยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อให้มีผลบังคับใช้ จำนวน 1 คู่เจรจา ได้แก่

- FTA ไทย - ชิลี: โดยอยู่ระหว่างการดำเนินการออกประกาศการลดภาษี คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ต้นปี 2557

กลุ่มที่ 3 อยู่ระหว่างการเจรจา / เจรจาในส่วนต่อเนื่อง มี 4 กรอบเจรจา คือ

- ไทย – เปรู: เจรจาต่อเนื่องในส่วนที่เหลือจาก Early Harvest
- ไทย – อินเดีย: เจรจาต่อเนื่องในส่วนที่เหลือจาก Early Harvest
- กรอบ BIMSTEC (ไทย บังกลาเทศ อินเดีย ศรีลังกา เมียนมาร์ เนปาล และภูฏาน)
- ไทย – สหภาพยุโรป: คาดว่าจะเจรจาเสร็จในปี 2557
- กรอบ RCEP (อาเซียน+6): คาดว่าจะเจรจาเสร็จในปี 2558

กลุ่มที่ 4 จัดทำกรอบเจรจาแล้ว มี 1 กรอบเจรจา คือ

- ไทย – EFTA (สวิสเซอร์แลนด์ นอร์เวย์ ไอซ์แลนด์ และลิกเทนสไตน์)

<u>สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับคู่เจรจา FTA ที่มีผลบังคับใช้แล้ว</u>

การเจรจาจัดตั้งเขตการค้าเสรี (FTA) ของไทย แบ่งออกเป็นภายใต้กรอบอาเซียน-คู่เจรจา และกรอบไทย-คู่เจรจา โดยปัจจุบันมี FTA ซึ่งเริ่มมีผลบังคับใช้แล้ว 7 คู่เจรจา (ภายใต้ 10 กรอบการเจรจา) โดยการติดตามสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรล่าสุดระหว่างไทยและคู่เจรจา ณ เดือนธันวาคม ของปี 2556 ออกเป็น 2 ลักษณะคือ การติดตามสถานการณ์ในรายประเทศ และการติดตามการนำเข้าและส่งออกรายสินค้าในบางรายการ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. <u>การติดตามสถานการณ์ในรายประเทศ</u>

(1) อาเซียน-จีน (ไทย-จีน) *(สินค้าผัก ผลไม้ เริ่มลดภาษีตั้งแต่ ต.ค. 46 และสินค้าส่วนใหญ่ ลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ตั้งแต่ ม.ค. 53)* พบว่า

<u>ส่งออก</u> ไทยส่งออก 97,101 ล้านบาท (เพิ่มขึ้นจาก 85,685 ล้านบาทในปี 2555) โดยกลุ่มสินค้าสำคัญ คือ พืชผัก 40,041 ล้านบาท แป้งธัญพืช 16,988 ล้านบาท ผลไม้ 13,566 ล้านบาท ข้าว 7,692 ล้านบาท

<u>นำเข้า</u> ไทยนำเข้า 43,165 ล้านบาท (เพิ่มขึ้นจาก 41,669 ล้านบาทในปี 2555) โดยกลุ่มสินค้าสำคัญ คือ ผลไม้ 11,958 ล้านบาท พืชผัก 6,668 ล้านบาท ปลาและสัตว์น้ำ 6,617 ล้านบาท

<u>ดุลการค้า</u> ไทยเกินดุลการค้า 53,936 ล้านบาท (เพิ่มขึ้นจาก 44,016 ล้านบาทในปี 2555) โดยกลุ่มสินค้าสำคัญที่ไทยเกินดุล คือ พืชผัก 33,372 ล้านบาท แป้งธัญพืช 15,886 ล้านบาท ข้าว 7,612 ล้านบาท น้ำตาล 3,076 ล้านบาท และกลุ่มสินค้าสำคัญที่ไทยขาดดุล คือ ปลาและสัตว์น้ำ 2,242 ล้านบาท พืชน้ำมัน 1,731 ล้านบาท ซอส/เครื่องปรุง 1,461 ล้านบาท อาหารปรุงแต่ง 1,181 ล้านบาท ของปรุงแต่งจากธัญพืช/นม 1,180 ล้านบาท

<u>การเปลี่ยนแปลง</u> สินค้าส่งออกที่เปลี่ยนแปลงมาก ได้แก่ แป้งธัญพืช (+8,786 ล้านบาท) พืชผัก (+6,656 ล้านบาท) ข้าว (+2,826 ล้านบาท) น้ำตาล (-11,787 ล้านบาท) สินค้านำเข้า ได้แก่ ปลาและสัตว์น้ำ (+1,282 ล้านบาท) พืชผัก (+931 ล้านบาท) ผลไม้ (+600 ล้านบาท)

อนึ่ง สินค้าที่มีการค้าระหว่างกันมากคือกลุ่มผักและผลไม้ โดยพบว่าสาเหตุที่ไทยได้เปรียบดุลการค้าจากสินค้ากลุ่มผักสูงนั้น เนื่องจากมีการคิดรวม “มันสำปะหลัง” เป็นกลุ่มสินค้านี้ด้วย (ซึ่งมีมูลค่าส่งออกมากกว่าร้อยละ 99 ของมูลค่าส่งออกสินค้ากลุ่มผักทั้งหมด) แต่หาก

ไม่รวมมันสำปะหลังแล้ว จะพบว่าไทยกลับเป็นฝ่ายขาดดุลการค้าเฉพาะในสินค้ากลุ่มผัก 6,116 ล้านบาท (ขาดดุลเพิ่มขึ้นจาก 5,553 ล้านบาทในปี 2555) ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2553	2554	2555	2556
ไทยส่งออก	31.44	109.28	183.51	552.32
ไทยนำเข้า	4,451.56	5,504.12	5,736.62	6,668.35
ดุลการค้า	-4,420.12	-5,394.83	-5,553.11	-6,116.03

(2) ไทย-ญี่ปุ่น *(ไทย-ญี่ปุ่น เริ่ม พ.ย. 50 และอาเซียน-ญี่ปุ่น เริ่ม มิ.ย. 52)* พบว่า

<u>ส่งออก</u> ไทยส่งออก 131,074 ล้านบาท (ลดลงจาก 150,621 ล้านบาทในปี 2555) โดยกลุ่มสินค้าสำคัญ คือ อาหารปรุงแต่ง 60,390 ล้านบาท ปลาและสัตว์น้ำ (กุ้ง) 20,293 ล้านบาท น้ำตาล 11,256 ล้านบาท

<u>นำเข้า</u> ไทยนำเข้า 9,856 ล้านบาท (ลดลงเล็กน้อยจาก 10,054 ล้านบาทในปี 2555) โดยกลุ่มสินค้าสำคัญ คือ ปลาและสัตว์น้ำ 6,559 ล้านบาท ซอส/เครื่องปรุง 1,276 ล้านบาท

<u>ดุลการค้า</u> ไทยเกินดุลการค้า 121,218 ล้านบาท (ลดลงจาก 140,566 ล้านบาทในปี 2555) โดยกลุ่มสินค้าสำคัญที่ไทยเกินดุล คือ อาหารปรุงแต่ง 60,279 ล้านบาท ปลาและสัตว์น้ำ 13,734 ล้านบาท น้ำตาล 11,158 ล้านบาท และกลุ่มสินค้าที่ไทยขาดดุลมีเพียง ยาสูบ 75 ล้านบาท และสัตว์มีชีวิต 2 ล้านบาท

<u>การเปลี่ยนแปลง</u> สินค้าส่งออกที่เปลี่ยนแปลงมาก ได้แก่ ข้าว (+670 ล้านบาท) กุ้ง (-8,262 ล้านบาท) อาหารปรุงแต่ง (-5,240 ล้านบาท) น้ำตาล (-4,148 ล้านบาท) เครื่องดื่ม/สุรา (-1,029 ล้านบาท) สินค้านำเข้าที่เปลี่ยนแปลงมาก ได้แก่ ปลาและสัตว์น้ำ (+316 ล้านบาท) ซอส/เครื่องปรุง (-159ล้านบาท)

(3) ไทย-เกาหลี *(อาเซียน-เกาหลี เริ่ม ม.ค. 53)* พบว่า

<u>ส่งออก</u> ไทยส่งออก 20,427 ล้านบาท (ลดลงจาก 23,916 ล้านบาทในปี 2555) โดยกลุ่มสินค้าสำคัญ คือ น้ำตาล 7,334 ล้านบาท อาหารปรุงแต่ง 2,998 ล้านบาท อาหารสัตว์ 2,209 ล้านบาท ปลาและสัตว์น้ำ 2,132 ล้านบาท

<u>นำเข้า</u> ไทยนำเข้า 8,220 ล้านบาท (ลดลงจาก 8,608 ล้านบาทในปี 2555) โดยกลุ่มสินค้าสำคัญ คือ ปลาและสัตว์น้ำ 5,567 ล้านบาท

<u>ดุลการค้า</u> ไทยเกินดุลการค้า 12,207 ล้านบาท (ลดลงจาก 15,307 ล้านบาทในปี 2555) โดยกลุ่มสินค้าสำคัญที่ไทยเกินดุล คือ น้ำตาล 7,327 ล้านบาท อาหารปรุงแต่ง 2,973 ล้านบาท อาหารสัตว์ 1,908 ล้านบาท และกลุ่มสินค้าสำคัญที่ไทยขาดดุล คือ ปลาและสัตว์น้ำ 3,435 ล้านบาท

<u>การเปลี่ยนแปลง</u> สินค้าส่งออกที่เปลี่ยนแปลงมาก ได้แก่ น้ำตาล (-1,787 ล้านบาท) ปลาและสัตว์น้ำ (-930 ล้านบาท) สินค้านำเข้าที่เปลี่ยนแปลงมาก ได้แก่ พืช/ผลไม้ที่มีน้ำมัน (+302 ล้านบาท) ปลาและสัตว์น้ำ (-572 ล้านบาท)

(4) ไทย-ออสเตรเลีย *(เริ่ม ม.ค. 48)* พบว่า

<u>ส่งออก</u> ไทยส่งออก 25,910 ล้านบาท (ใกล้เคียงกับ 26,548 ล้านบาทในปี 2555) โดยกลุ่มสินค้าสำคัญ คือ อาหารปรุงแต่ง 10,023 ล้านบาท ซอส/เครื่องปรุง 3,021 ล้านบาท ข้าว 2,251 ล้านบาท

<u>นำเข้า</u> ไทยนำเข้า 20,070 ล้านบาท (ลดลงจาก 25,163 ล้านบาทในปี 2555) โดยกลุ่มสินค้าสำคัญ คือ ของปรุงแต่งจากธัญพืช/นม 4,667 ล้านบาท ข้าวสาลี 4,255 ล้านบาท แป้งธัญพืช 3,161 ล้านบาท นมและผลิตภัณฑ์ 2,759 ล้านบาท

<u>ดุลการค้า</u> ไทยเกินดุลการค้า 5,840 ล้านบาท (เกินดุลเพิ่มขึ้นมากจาก 1,385 ล้านบาทในปี 2555 เนื่องจากมีมูลค่านำเข้าข้าวสาลีลดลงจากปี 2555 กว่า3เท่า) โดยกลุ่มสินค้าสำคัญที่ไทยเกินดุล คือ อาหารปรุงแต่ง 9,948 ล้านบาท และกลุ่มสินค้าสำคัญที่ไทยขาดดุล คือ นมและผลิตภัณฑ์ 2,739 ล้านบาท แป้งธัญพืช 2,684 ล้านบาท ข้าวสาลี 2,004 ล้านบาท

<u>การเปลี่ยนแปลง</u> สินค้าส่งออกที่เปลี่ยนแปลงมาก ได้แก่ ของปรุงแต่งจากธัญพืช/นม (+341 ล้านบาท) อาหารปรุงแต่ง (-815 ล้านบาท) น้ำตาล (-410 ล้านบาท) สินค้านำเข้าที่เปลี่ยนแปลงมาก ได้แก่ ของปรุงแต่งจากธัญพืช/นม (+2,603 ล้านบาท) ข้าวสาลี (-8,727 ล้านบาท)

(5) ไทย-นิวซีแลนด์ *(เริ่ม ก.ค. 48)* พบว่า

<u>ส่งออก</u> ไทยส่งออก 4,075 ล้านบาท (ลดลงเล็กน้อยจาก 4,525 ล้านบาทในปี 2555) โดยกลุ่มสินค้าสำคัญ คือ อาหารปรุงแต่ง 1,212 ล้านบาท ของปรุงแต่งจากธัญพืช/นม 413 ล้านบาท ของปรุงแต่งจากผัก/ผลไม้ 386 ล้านบาท

<u>นำเข้า</u> ไทยนำเข้า 12,736 ล้านบาท (ใกล้เคียงกับ 12,977 ล้านบาทในปี 2555) โดยกลุ่มสินค้าสำคัญ คือ นมและผลิตภัณฑ์ 8,294 ล้านบาท ผลไม้ 1,561 ล้านบาท ปลาและสัตว์น้ำ 919 ล้านบาท

<u>ดุลการค้า</u> ไทย**<u>ขาดดุล</u>**การค้า 8,661 ล้านบาท (ขาดดุลเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 8,451 ล้านบาทในปี 2555) โดยกลุ่มสินค้าสำคัญที่ไทยเกินดุล คือ อาหารปรุงแต่ง 1,013 ล้านบาท ข้าว 339 ล้านบาท และกลุ่มสินค้าสำคัญที่ไทยขาดดุล คือ นมและผลิตภัณฑ์ 8,290 ล้านบาท ผลไม้ 1,513 ล้านบาท ปลาและสัตว์น้ำ 771 ล้านบาท

<u>การเปลี่ยนแปลง</u> สินค้าส่งออกที่เปลี่ยนแปลงมาก ได้แก่ น้ำตาล (-427 ล้านบาท) อาหารปรุงแต่ง (-202 ล้านบาท) สินค้านำเข้าที่เปลี่ยนแปลงมาก ได้แก่ ของปรุงแต่งจากธัญพืช/นม (-916 ล้านบาท) ผลไม้ (+304 ล้านบาท) โดยเฉพาะแอปเปิล

(6) ไทย-อินเดีย *(ไทย-อินเดีย Early Harvest เริ่ม ก.ย.47 และอาเซียน-อินเดีย เริ่ม ม.ค.53)* พบว่า

<u>ส่งออก</u> ไทยส่งออก 7,721 ล้านบาท (เพิ่มขึ้นจาก 4,655 ล้านบาทในปี 2555) โดยกลุ่มสินค้าสำคัญ คือ ไขมัน น้ำมันพืช/สัตว์ 4,581 ล้านบาท อาหารสัตว์ 911 ล้านบาท พืช/ผลไม้ที่มีน้ำมัน 393 ล้านบาท

<u>นำเข้า</u> ไทยนำเข้า 18,715 ล้านบาท (ลดลงจาก 20,054 ล้านบาทในปี 2555) โดยกลุ่มสินค้าสำคัญ คือ อาหารสัตว์ 8,433 ล้านบาท ปลาและสัตว์น้ำ 3,988 ล้านบาท เนื้อสัตว์ 1,374 ล้านบาท ข้าว 1,306 ล้านบาท

<u>ดุลการค้า</u> ไทย**<u>ขาดดุล</u>**การค้า 10,995 ล้านบาท (ขาดดุลลดลงจาก 15,400 ล้านบาทในปี 2555) โดยกลุ่มสินค้าสำคัญที่ไทยเกินดุล คือ ไขมัน น้ำมันพืช/สัตว์ 3,674 ล้านบาท ซอส/เครื่องปรุง 278 ล้านบาท ของปรุงแต่งจากพืช 245 ล้านบาท และกลุ่มสินค้าสำคัญที่ไทยขาดดุล คือ อาหารสัตว์ 7,522 ล้านบาท ปลาและสัตว์น้ำ 3,957 ล้านบาท เนื้อสัตว์ 1,372 ล้านบาท ข้าว 1,290 ล้านบาท

<u>การเปลี่ยนแปลง</u> สินค้าส่งออกที่เปลี่ยนแปลงมาก ได้แก่ ไขมัน น้ำมันพืช/สัตว์ (+3,407 ล้านบาท) สิ่งสกัดจากพืช (-237 ล้านบาท) สินค้านำเข้าที่เปลี่ยนแปลงมาก ได้แก่ อาหารสัตว์ (+720 ล้านบาท) ปลาและสัตว์น้ำ (+705 ล้านบาท) ข้าว (-1,466 ล้านบาท) โดยนำเข้าข้าวสาลีลดลง เนื้อสัตว์ (-726ล้านบาท)

(7) ไทย-เปรู *(Early Harvest เริ่ม ม.ค. 55)* พบว่า

<u>ส่งออก</u> ไทยส่งออก 759 ล้านบาท (เพิ่มขึ้นจาก 533 ล้านบาทในปี 2555) โดยกลุ่มสินค้าสำคัญ คือ อาหารปรุงแต่ง 703 ล้านบาท ข้าว 19 ล้านบาท

<u>นำเข้า</u> ไทยนำเข้า 3,046 ล้านบาท (เพิ่มขึ้นจากเพียง 1,538 ล้านบาทในปี 2555) โดยกลุ่มสินค้าสำคัญ คือ ปลาและสัตว์น้ำ 2,237 ล้านบาท ผลไม้ (องุ่นสด) 741 ล้านบาท

<u>ดุลการค้า</u> ไทย**<u>ขาดดุล</u>**การค้า 2,288 ล้านบาท (ขาดดุลเพิ่มขึ้นจาก 1,005 ล้านบาทในปี 2555) โดยกลุ่มสินค้าสำคัญที่ไทยเกินดุล คือ อาหารปรุงแต่ง 696 ล้านบาท และกลุ่มสินค้าสำคัญที่ไทยขาดดุล คือ ปลาและสัตว์น้ำ 2,237 ล้านบาท ผลไม้ 742 ล้านบาท

<u>การเปลี่ยนแปลง</u> สินค้าส่งออกที่เปลี่ยนแปลงมาก ได้แก่ อาหารปรุงแต่ง (+373 ล้านบาท) ข้าว (-163 ล้านบาท) สินค้านำเข้าที่เปลี่ยนแปลงมาก ได้แก่ ปลาและสัตว์น้ำ (+1,258 ล้านบาท) ผลไม้ โดยเฉพาะองุ่น (+327 ล้านบาท)

ทั้งนี้ จากข้อมูลตลอดปี 2556 ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า

(1) คู่เจรจาซึ่งไทย<u>ได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้น</u> คือ ออสเตรเลีย (+321%) ซึ่งเกิดจากนำเข้าข้าวสาลีลดลงกว่า 3 เท่า และจีน (+22%)

(2) คู่เจรจาซึ่งไทย<u>ได้เปรียบดุลการค้าลดลง</u> คือ เกาหลี (-20%) และญี่ปุ่น (-13%)

(3) คู่เจรจาซึ่งไทย<u>เสียเปรียบดุลการค้าลดลง</u> คือ อินเดีย (ลดลง 28%) ซึ่งเป็นผลมาจากการนำเข้าสินค้าวัตถุดิบ (จำพวกอาหารสัตว์ ประมงและข้าวสาลี) ลดลงมาก

(4) คู่เจรจาซึ่งไทย<u>เสียเปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้น</u> คือ นิวซีแลนด์ (เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเพียง 2%) เนื่องจากการนำเข้าแอปเปิลเพิ่มขึ้น และเปรู ซึ่งเกิดจากการนำเข้าองุ่นสด เพิ่มขึ้นกว่า 2 เท่า โดยเป็นผลจากการที่ไทยยกเลิกภาษีภายใต้ Early Harvest ทันที จากเดิมที่เคยเก็บภาษี 30% และไทยส่งออกข้าวไปเปรูลดลงด้วย

อย่างไรก็ตาม สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงทิศทางดุลการค้าของไทยในภาพรวมอีกสาเหตุหนึ่ง คือ มูลค่าส่งออก “น้ำตาล” ลดลงในเกือบทุกกรอบเจรจา ได้แก่ จีน (-70%) ญี่ปุ่น (-27%) เกาหลี (-20%) ออสเตรเลีย (-29%) นิวซีแลนด์ (-55%) และอินเดีย (-52%) ยกเว้นเปรูที่มีมูลค่าส่งออกเพิ่มเพียงขึ้นเล็กน้อย นอกจากนี้ การส่งออกกุ้งก็ลดลงไปมากในตลาดญี่ปุ่นและเกาหลี

2. <u>การติดตามปริมาณการนำเข้ารายสินค้าในบางรายการ</u>

เพื่อให้สามารถเห็นทิศทางการนำเข้าสินค้าเกษตรของไทยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงได้จัดทำการติดตามปริมาณการนำเข้าสินค้าบางรายการตลอดปี 2556 เปรียบเทียบกับ <u>ค่าเฉลี่ยรายเดือนในช่วง 3 ปีย้อนหลัง (2553-2555)</u> ซึ่งถือว่าเป็น “ค่าปกติ” สรุปได้ดังนี้

(1) สินค้าที่การนำเข้าใกล้เคียงค่าปกติ *(ต่างกันไม่เกิน 20%)*

(1.1) กระเทียม: ในภาพรวมมีปริมาณนำเข้าเฉลี่ย 4,612 ตัน/เดือน (ค่าปกติ 4,684 ตัน/เดือน) โดยมีการนำเข้าใกล้เคียงกับค่าปกติตลอดทั้งปี ซึ่งเป็นการลดการนำเข้าจากพม่าและอินเดีย

(1.2) นมผง: ในภาพรวมมีปริมาณนำเข้าเฉลี่ย 7,671 ตัน/เดือน (ค่าปกติ 7,935 ตัน/เดือน) โดยมีการนำเข้าใกล้เคียงกับค่าปกติตลอดทั้งปี ซึ่งนำเข้าจากนิวซีแลนด์และออสเตรเลียลดลง แต่นำเข้าจากสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้น

(1.3) เนื้อโค: ในภาพรวมมีปริมาณนำเข้า 1,037 ตัน/เดือน (ค่าปกติ 1,157 ตัน/เดือน) โดยเพิ่มการนำเข้าจากออสเตรเลีย (ยกเว้นเดือนกรกฎาคมและธันวาคม) และนิวซีแลนด์ (ยกเว้นในเดือนมิถุนายน) แต่ลดการนำเข้าจากอินเดียลง (ซึ่งทั้งหมดเป็นการนำเข้าผ่านแดน เพื่อส่งออกไปยังประเทศที่สามต่อไป)

(1.4) แอปเปิล: ในภาพรวมมีปริมาณนำเข้า 12,014 ตัน/เดือน (ค่าปกติ 10,708 ตัน/เดือน) โดยนำเข้ามากกว่าค่าปกติในช่วงเดือนมีนาคม-สิงหาคม ตุลาคม และพฤศจิกายน ทั้งนี้การนำเข้าจากจีน นิวซีแลนด์และสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้น โดยน่าสังเกตว่ามีการนำเข้าจากนิวซีแลนด์เพิ่มขึ้นกว่า 2 เท่า จากค่าปกติ

(2) สินค้าที่การนำเข้าสูงกว่าค่าปกติ *(สูงกว่าค่าปกติเกิน 20%)*

(2.1) สาลี่: ในภาพรวมมีปริมาณนำเข้า 3,192 ตัน/เดือน (ค่าปกติ 945 ตัน/เดือน) โดยมีการนำเข้ามากกว่าค่าปกติมาโดยตลอด ซึ่งการนำเข้าสาลี่รวมปี 2556 เพิ่มขึ้นกว่า 3 เท่า จากค่าปกติรวม โดยเกือบทั้งหมดนำเข้าจากจีน

(2.2) ส้ม: ในภาพรวมมีปริมาณนำเข้าเฉลี่ย 12,796 ตัน/เดือน (ค่าปกติ 7,754 ตัน/เดือน) โดยมีการนำเข้ามากกว่าค่าปกติตั้งแต่เดือนมกราคม-มีนาคม และเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม โดยกว่า 94% เป็นการนำเข้าจากจีน

(2.3) กีวี: ในภาพรวมมีปริมาณนำเข้าเฉลี่ย 206 ตัน/เดือน (ค่าปกติ 142 ตัน/เดือน) โดยมีการนำเข้ามากกว่า/ใกล้เคียงค่าปกติมาโดยตลอด ซึ่งเป็นการนำเข้าจากนิวซีแลนด์ ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย และจีนตามลำดับ

(2.4) องุ่น: ในภาพรวมมีปริมาณนำเข้า 6,959 ตัน/เดือน (ค่าปกติ 5,001 ตัน/เดือน) โดยมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นจากทุกแหล่งนำเข้า (จีน สหรัฐอเมริกา เปรู ออสเตรเลีย ชิลี และอินเดีย)

(2.5) หอมหัวใหญ่และหอมหัวเล็ก: ในภาพรวมมีปริมาณนำเข้า 8,283 ตัน/เดือน (ค่าปกติ 6,369 ตัน/เดือน) โดยมีการนำเข้ามากกว่าค่าปกติมาโดยตลอด ซึ่งมีการเบี่ยงเบนทางการค้าโดยนำเข้าจากจีนและอินเดียมากขึ้นแต่นำเข้าจากอินโดนีเซียและพม่าลดลงมาก (โดยมีการนำเข้าจากอินโดนีเซียในช่วงเดือนกันยายน-พฤศจิกายน)

(3) สินค้าที่การนำเข้าต่ำกว่าค่าปกติ *(ต่ำกว่าค่าปกติเกิน 20%)*

(3.1) ปลาป่น: ในภาพรวมมีปริมาณนำเข้า 667 ตัน/เดือน (ค่าปกติ 1,293 ตัน/เดือน) โดยมีการนำเข้าลดลงเกือบตลอดปี (ยกเว้นเดือนพฤษภาคม) โดยประมาณ 70% เป็นการนำเข้าจากอาเซียน (เวียดนามและพม่า) สำหรับแหล่งนำเข้าสำคัญในอดีตคือเปรูนั้น ปัจจุบันมีสัดส่วนการนำเข้าเพียง 6% แต่สินค้าปลาป่นก็มิได้อยู่ในรายการ Early Harvest ของไทยภายใต้ FTA ไทย-เปรู จึงยังไม่ได้ลดภาษีให้แก่เปรู

3. การติดตามปริมาณการส่งออกสินค้าในบางรายการ

เนื่องจากในช่วงปี 2555-2556 ได้มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจในตลาดส่งออกสำคัญของไทย รวมทั้งสภาวะเศรษฐกิจโลกที่เปลี่ยนแปลง จึงได้จัดทำการติดตามปริมาณการส่งออกสินค้าสำคัญของไทยจำนวน 4 รายการ เปรียบเทียบกับ ค่าเฉลี่ยในช่วง 3 ปีย้อนหลัง (2553-2555) เพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของการส่งออกในเชิงปริมาณ สรุปได้ดังนี้

(1) สินค้าที่การส่งออกใกล้เคียงค่าปกติ *(ต่างกันไม่เกิน 20%)*

(1.1) น้ำตาล: ในภาพรวมมีปริมาณส่งออก 499,578 ตัน/เดือน (ค่าปกติ 496,524 ตัน/เดือน) โดยมีการส่งออกใกล้เคียงค่าปกติมาโดยตลอด ซึ่งเป็นการส่งออกไปอาเซียน (ประมาณ 48%) โดยน่าสังเกตว่ามีการส่งออกไปอาเซียนและเกาหลีเพิ่มขึ้น แต่ส่งออกไปญี่ปุ่นลดลง

(1.2) ยางพารา: ในภาพรวมมีปริมาณส่งออก 286,420 ตัน/เดือน (ค่าปกติ 242,487 ตัน/เดือน) โดยมีการส่งออกมากกว่า/ใกล้เคียงค่าปกติ ซึ่งมีการส่งออกไปจีนและอินเดียมากขึ้นแต่ส่งออกไปสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นลดลงมาก

(2) สินค้าที่การส่งออกต่ำกว่าค่าปกติ *(ต่ำกว่าค่าปกติเกิน 20%)*

(2.1) กุ้ง: ในภาพรวมมีปริมาณส่งออก 8,623 ตัน/เดือน (ค่าปกติ 18,061 ตัน/เดือน) มีการส่งออกลดลงกว่าค่าปกติโดยตลอด เนื่องจากปัญหาด้านอุปทานภายในประเทศ โดยเฉพาะในช่วงเดือนเมษายน-ธันวาคม มีการส่งออกลดลงกว่า 2 เท่า ซึ่งส่งออกไปสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน และออสเตรเลียตามลำดับ

(2.2) ข้าว: ในภาพรวมมีปริมาณส่งออก 550,974 ตัน/เดือน (ค่าปกติ 732,934 ตัน/เดือน) โดยมีการส่งออกลดลงกว่าค่าปกติมาโดยตลอด ซึ่งมีการส่งออกไปจีนมากขึ้น แต่ส่งออกไปสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และออสเตรเลียลดลง

ทั้งนี้ ผู้สนใจสามารถดาวน์โหลดเอกสารอิเลคทรอนิคส์ (E-book) เพิ่มเติมได้จาก "รายงานการติดตามสถานการณ์นำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตร รายไตรมาส" ทางเว็บไซต์ http://www2.oae.go.th/biae อีกช่องทางหนึ่งด้วย